

Nr 150.

Av herr **Spångberg m. fl.**, *angående viss ändring av förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.*

Ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under militärtjänstgöring utgår enligt Kungl. Maj:ts förordning 1927 nr 234 och omfattar såväl olycksfall som annorledes ådragen sjukdom. Sjukdom, som icke förorsakats av olycksfall, skall enligt författningen »anses ådragen under militärtjänstgöringen, därest sjukdomen yppats under tjänstgöringen samt skäligen anledning ej finnes att antaga, att sjukdomens framträdande föranletts av annan orsak än tjänstgöringen och att denna icke väsentligt bidragit därtill, samt därest sjukdomen visserligen icke yppats under tjänstgöringen, men denna skäligen kan antagas hava väsentligen bidragit till sjukdomen.»

Erfarenheten har visat att tillämpningen av detta stadgande leder till att värnpliktiga, som drabbas av sjukdom eller dödsfall under tid av militärtjänst, ofta lämnas utan ersättning. Detta sker i sådana fall, då det kan anses att sjukdomen föranletts av annan orsak än tjänstgöringen eller att tjänstgöringen icke *väsentligt* bidragit till sjukdomens framträdande. Det borde rimligtvis vara så, att ersättning utginge såvida det ej vore uteslutet att tjänstgöringen bidragit till sjukdomen eller dödsfallet. Det torde i många fall vara omöjligt att med säkerhet fastslå huruvida militärtjänstgöringen *väsentligt* medverkat till sjukdomens uppkomst eller utbrott eller till en försämring i den sjukes tillstånd, varför nu gällande bestämmelser icke kunna anses bereda de värnpliktige önskvärd trygghet. Militärtjänstgöringen innebär dock så starka påfrestningar att största möjliga hänsyn bör tagas vid inträffade sjukdomar eller dödsfall.

Som exempel på då ersättning torde böra utgå kan anföras fall, då en värnpliktig under militärtjänstgöringen ådragit sig en sjukdom och under vården för densamma drabbats av en annan sjukdom, även om något samband mellan sjukdomarna icke kan fastställas. Detta bör givetvis gälla även vid inträffat dödsfall. Enligt nu gällande bestämmelser kan ersättning vägras för under här åberopade förhållande inträffade sjukdomsfall eller dödsfall.

Har den värnpliktige försörjningsplikt mot föräldrar, maka och barn, lämnas dessa i här åberopade fall utan ersättning eller hjälp. Anspråk på ersättning avvisas emedan samband mellan sjukdomarna eller en ådragen sjukdom och dödsfallet ej kan påvisas. Man kan dock ause det möjligt att den värnpliktige bevarats till hälsa och liv om han icke behövt inställa sig

i militärtjänst. I sådana fall, då ett dylikt antagande kan göras, torde det också få anses berättigat att ersättning utgår.

Det kan lämnas exempel på då militärtjänstgöringen tagit den friska familjeförsörjaren från maka och barn, vilka efter någon tid fått mottaga meddelande om hans död med därpå följande tillkännagivande, att någon ersättning i anledning av dödsfallet icke kan utgå emedan man icke kan konstatera samband mellan kroppsskada ådragen under militärtjänstgöringen och dödsfallet. Det synes befogat med en vidgad och humanare tillämpning i här berörda avseenden. Härför fordras dock en författningsändring, vilken på grund av frågans omfattning torde kräva föregående utredning.

Med hänvisning till de synpunkter, som ovan anförts, hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning rörande sådan ändring av förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, att ersättning må kunna utgå då sjukdom eller dödsfall inträffat i samband med militärtjänstgöring även om det kan anses att sjukdomen eller dödsfallet föranletts av annan orsak än militärtjänstgöringen, samt för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen föranledes.

Stockholm den 23 januari 1942.

Aug. Spångberg.

Göran Pettersson.

Abel Sundberg.

Bertil Andersson,

Sigvard Ohlsson.

Surahammar.